

Univerzita Hradec Králové

Ústav sociální práce

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2015

Jana Bábíková

Univerzita Hradec Králové

Ústav sociální práce

**Spolupráce v sociální práci s mládeží z pohledu
kurátora**

Bakalářská práce

Autor: Jana Bábíková
Studijní program: B6731 Sociální politika a sociální práce
Studijní obor: Sociální a charitativní práce
Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radka Janebová, Ph.D.

Hradec Králové

2015

Univerzita Hradec Králové
Ústav sociální práce

Zadání bakalářské práce

Autor:	Jana Bábíková
Studijní program:	B6731 Sociální politika a sociální práce
Studijní obor:	Sociální a charitativní práce
Název závěrečné práce:	Spolupráce v sociální práci s mládeží z pohledu kurátora
Název závěrečné práce AJ:	Cooperation with youth in social work from the viewpoint of the curator

Cíl, metody, literatura, předpoklady:

Bakalářská práce je zaměřena na spolupráci v sociální práci s mládeží z pohledu kurátora. V teoretické části bakalářské práce definuji pojmy kurátor pro děti a mládež, riziková mládež, týmová práce, individuální plán ochrany dítěte a představuji Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a vybrané spolupracující subjekty. Cílem empirické části práce je zjistit, jak je vnímána spolupráce kurátora pro děti a mládež, Magistrátu města Hradec Králové s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro. Pro empirickou část použiji kvalitativní výzkumnou strategii, polostrukturované rozhovory.

Garantující pracoviště: Oddělení sociální práce a sociální politiky
Ústav sociální práce

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radka Janebová, Ph.D.

Konzultant:

Oponent: PhDr. Daniela Květenská, Ph. D.

Datum zadání závěrečné práce:

Datum odevzdání závěrečné práce:

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto bakalářskou práci vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Hradci Králové dne 8. prosince 2014

Jana Bábíková

Abstrakt

BÁBÍKOVÁ, Jana. *Sociální práce s mládeží z pohledu kurátora*. Hradec Králové, 2014. 47 s. Bakalářská práce. Univerzita Hradec Králové, Ústav sociální práce.

Vedoucí práce: Mgr. et Mgr. Radka Janebová, Ph.D.

Bakalářská práce se zabývá spoluprací v sociální práci s mládeží z pohledu kurátora pro děti a mládež. V teoretické části bakalářské práce seznamuji čtenáře s tím, kdo je kurátor pro děti a mládež, jaká je jeho pracovní náplň, s pojmem riziková mládež, multidisciplinární týmová spolupráce, individuální plán ochrany dítěte a představuji Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a vybrané spolupracující subjekty.

Cílem empirické části je zjistit, jak je vnímána spolupráce kurátora pro děti a mládež, Magistrátu města Hradec Králové s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro.

K dosažení cíle empirické části jsem využila kvalitativní výzkumnou strategii, metodu dotazování, techniku polostrukturovaných rozhovorů s šesti kurátory Magistrátu města Hradec Králové.

Klíčová slova: multidisciplinární spolupráce, kurátor pro děti a mládež, sociální práce s rizikovou mládeží, individuální plán ochrany dítěte

Abstract

BÁBÍKOVÁ, Jana. *Cooperation with youth in social work from the viewpoint of the curator*. Hradec Králové, 2014. 47 p. Bachelor Degree Thesis. University of Hradec Králové.

Leader of the Bachelor Degree Thesis: Mgr. et Mgr. Radka Janebová, Ph.D.

The bachelor degree thesis focuses on cooperation with youth in social work from the viewpoint of the curator. In the theoretical part of the bachelor thesis I introduce the reader to the topics – who is a curator for children and adolescents, what is his work content, the term youth at risk, possibilities of social work with youth at risk, the individual planning of child protection and I introduce Child-welfare protection agency, Municipal council Hradec Králové and selected non-profit organization.

The goal of the empirical part is to find out, how the cooperation with social curators of Municipal council Hradec Králové is evaluated by the subjects connected to them professionally – specifically by non-profit organization Adra, Laxus and Prostor Pro.

To reach the goal of the empirical part is used a qualitative research strategy – interview method, technique of semi-structured interview with six curators from the Child-welfare protection agency, Municipal council Hradec Králové.

Keywords: multidisciplinary cooperation, curator for children and adolescents, social work with youth at risk, individual planning of children protection.

OBSAH

ÚVOD	9
1 Kurátor pro děti a mládež	11
1.1 Vysvětlení pojmu kurátor pro mládež	11
1.2 Náplň práce kurátora pro děti a mládež.....	11
2 Riziková mládež	15
2.1 Vysvětlení pojmu riziková mládež.....	15
2.2 Faktory ovlivňující rizikovost mládeže	15
2.3 Sociální práce s rizikovou mládeží.....	18
3 Multidisciplinární týmová spolupráce	19
4 Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a spolupracující subjekty	21
5 Individuální plán ochrany dítěte	24
6 Shrnutí teoretické části	26
7 Výzkumná část	27
7.1 Formulace hlavního a dílčích výzkumných cílů.....	27
7.2 Zvolená výzkumná strategie	28
7.3 Transformace dílčích cílů do tazatelských otázek	28
7.4 Volba výzkumného souboru.....	34
7.5 Popis organizace a průběh výzkumu	35
7.6 Způsob zpracování získaných údajů.....	36
7.7 Rizika výzkumu a výzkumné strategie	36
8 Analýza a interpretace údajů	37
Diskuze a závěr	46
SEZNAM TABULEK	47
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	48
SEZNAM PŘÍLOH	52

Seznam použitých zkratek

IPOD – individuální plán ochrany dítěte

Kuratela – sociální kuratela pro děti a mládež

Kurátor – kurátor pro děti a mládež, zaměstnanec OSPOD

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

OSPOD – Oddělení sociálně-právní ochrany dětí

OSPOD HK – Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Hradec Králové

Zákon o SPOD – zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění

ÚVOD

Pracuji jako kurátorka pro děti a mládež (dále jen kurátor). Do konce roku 2012 nebyl pojem kurátor v legislativě ukotven, i když byla tato činnost zákonem upravena. Denně se setkávám s mládeží a jejich rodiči, kteří se potýkají s problémy, které nejsou schopni vlastními silami řešit. Práci kurátora považuji za velmi důležitou a odpovědnou, protože ovlivňuje životy a osudy lidí.

Od roku 1. ledna 2013 vešla v platnost novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí, byl zaveden institut sociální kurately, povinnost provádět případové konference, vyhodnocovat situaci dítěte a vypracovávat individuální plán ochrany dítěte (dále jen IPOD).

Klientela kurátora je velmi široká. Jedná se o mládež s výchovnými problémy, mládež páchající trestnou činností, experimentující s drogami, požívající alkohol, mládež se zkušeností gamblerství, s úteků z domova, až po mládež, která nevhodným způsobem tráví volný čas v područí part. Veškerá tato mládež potřebuje pomoc kurátora, protože jejich rodina v některých případech nebyla schopna předat morální hodnoty a společností uznávané vzorce chování.

Samotný proces spolupráce kurátora s klienty je velmi složitý a ovlivňuje ho mnoho činitelů. Každý případ je velmi individuální, závisí na osobnosti kurátora i klienta, proto je velmi důležitá strategie komunikace s klienty a metody práce s klientem, které kurátor zvolí.

Ve své práci se zabývám spoluprací v sociální práci s mládeží. Považuji za velmi důležité, aby mezi zainteresovanými subjekty byla kvalitní informovanost a dobrá spolupráce.

Cílem bakalářské práce je zjistit, jak kurátoři Oddělení sociálně-právní ochrany dětí (dále jen OSPOD) Magistrátu města Hradec Králové hodnotí spolupráci s návaznými subjekty v sociální práci s mládeží, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro. Tento hlavní cíl zkoumám z pohledu čtyř dílčích cílů, které jsou rozděleny na dílčí cíle druhého řádu. První dílčí cíl je zaměřen na hodnocení kurátorů při předávání informací. Druhý dílčí cíl zjišťuje, jak kurátor hodnotí úvodní předání klienta. Třetí dílčí cíl je zaměřen na zjištění, jak kurátor hodnotí spolupráci při tvorbě IPOD. Čtvrtý dílčí cíl zjišťuje, jak kurátoři hodnotí spolupráci ve fázi realizace IPOD. Na základě zjištěných informací následně provádím analýzu této spolupráce.

Bakalářská práce obsahuje teoretickou a praktickou část. V teoretické části se zabývám základními pojmy této problematiky – kdo je kurátor pro mládež, jaká je jeho pracovní náplň, vymezuji pojem

riziková mládež, multidisciplinární týmová spolupráce, individuální plán ochrany dítěte a představuji Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a vybrané spolupracující subjekty.

V praktické části využívám kvalitativní strategii, techniku polostrukturovaného rozhovoru. Výzkumný soubor tvoří celkem šest kurátorů.

Uvedenou výzkumnou strategii jsem zvolila proto, že je nejvhodnější ve vztahu ke stanovenému cíli práce. Upřednostnila jsem osobní setkání s kurátory s možností zachytit jejich autentické výpovědi, subjektivní pocity a názory, před technikou dotazníku s nabídkou předem daných odpovědí.

Výsledky práce mohou být použity při tvorbě metodického materiálu sloužícího při spolupráci kurátorů s návaznými subjekty v sociální práci s mládeží.

1 Kurátor pro děti a mládež

1.1 Vysvětlení pojmu kurátor pro mládež

Kurátor pro děti a mládež (dále jen kurátor) se setkává se svými klienty v rámci svého obvodu při výkonu sociálně-právní ochrany dětí, kterou legislativně vymezuje zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, v platném znění (dále jen zákon o SPOD).

Oblasti profesního zájmu kurátora jsou především příznivý vývoj dítěte, jeho řádná výchova, ochrana oprávněných zájmů dítěte, obnovení funkcí, které byly v rodině narušeny a též zabezpečení vhodného náhradního prostředí pro dítě, v případě, že není možné setrvání dítěte ve vlastní rodině. Od 1 ledna .2013 vstoupila v platnost novela zákona o SPOD, který definuje pojmy jako je kurátor pro mládež a sociální kuratela. Péči o děti vyžadující zvýšenou pozornost definuje § 31 zákona o SPOD.

Péče o děti uvedené v § 6 zákona o SPOD, spočívá v poskytování pomoci při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit začlenění do společnosti včetně začlenění pracovního.

Péče o děti uvedené zejména v § 6 písmena c) a d) zákona o SPOD je obecním úřadem s rozšířenou působností zabezpečována prostřednictvím sociální kurately pro děti a mládež (dále jen kuratela). Náplní sociální kurately je provádění opatření směřujících směrem k odstranění, zmírnění nebo zamezení prohlubování nebo opakování poruch psychického, fyzického a sociálního vývoje dítěte.

Kuratelu vykonává kurátor, který je zaměstnancem obce s rozšířenou působností. Kurátor se při výkonu povolání prokazuje zvláštním oprávněním, vydaným obecním úřadem s rozšířenou působností, jehož je zaměstnancem. Informace uvedené na zvláštním oprávnění, stejně jako podmínky vydání jsou upraveny v § 48 a § 49 zákona o SPOD, odnětí pověření je upraveno § 50 téhož zákona.

1.2 Náplň práce kurátora pro děti a mládež

V další podkapitole čtenáře seznamuji s náplní práce kurátora Oddělení sociálně-právní ochrany dětí v Hradci Králové. Text je převzat z interní dokumentů Odboru sociálních věcí a školství Magistrátu města Hradec Králové – náplň práce kurátora pro děti a mládež ze dne 16.1.2014.

- Kurátor vede rejstříky trestné činnosti nezletilých a mladistvých a rejstříky výchovných problémů dětí a mladistvých, jejichž spisy se zabývá.
- Předává informace orgánům činným v trestním řízení ve věci nezletilých a mladistvých, kteří se dopouští trestného činu. Aby mohl poskytnout objektivní informace, provádí šetření v rodině dítěte, výchovné pohovory, šetření a dotazování na školská a zdravotnická zařízení, činí dotaz na zájmová sdružení občanů, zaměstnavatele apod.
- Kurátor je přítomen u úkonů v přípravném řízení, podává závěrečné návrhy u hlavních líčení ve věcech mladistvých a jejich rodičů při řešení problémů a krizových životních situací. Navazuje klienty na další návazná školská, zdravotnická a poradenská zařízení.
- Kurátor připravuje podklady a sám se účastní jednání případové a výchovné komise. Dává podněty a zprávy soudu, nařizuje výchovná opatření u obtížně vychovatelných dětí a mladistvých a sleduje, jak jsou účinné.
- Podává návrhy k soudu na předběžná opatření v souladu s § 452 zákona č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních.
- Spolupracuje se soudem při umístění dítěte do ústavní nebo ochranné výchovy, postupuje podle § 28 zákona č. 359/1999 Sb. o SPOD.
- Spolupracuje na zlepšení podmínek v rodinách obtížně vychovatelných nezletilých mladistvých, u kterých je vykonávána ústavní nebo ochranná výchova s cílem umožnit jejich návrat do rodin.
- Pomáhá nezletilým a mladistvým propuštěným z ústavní nebo ochranné výchovy a mladistvým propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody, aby se co nejrychleji a nejlépe začlenili do společnosti.
- Zastupuje děti s poruchami chování v řízení o ústavní výchově a zúčastňuje se trestního řízení proti mladistvým.
- Účastní se přestupkového řízení vedeného proti mladistvému v souladu se zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích ve znění pozdějších novel.

- Kurátor se účastní dalšího vzdělávání a získané poznatky předává spolupracovníkům. Vykonává zkoušku odborné způsobilosti.
- Kurátor zpracovává na základě vyhodnocení situace dítěte v souladu s § 10 písmeno d) zákona o SPOD **individuální plán ochrany dítěte**¹ (dále jen IPOD) a na jeho základě stanoví opatření k zajištění ochrany dítěte a poskytnutí pomoci rodině dítěte. Při tvorbě a realizaci IPOD spolupracuje kurátor s osobami odpovědnými za výchovu a odborníky, kteří se podílí na řešení problému rodiny.
- Kurátor v souladu s § 10 odst. 3 využívá při výkonu svého povolání nástroj sociální práce, kterým jsou **případové konference**.²

Z výše uvedené kapitoly vyplývá, že práce kurátora je především upravena zákonem o SPOD. Dalšími legislativními podklady práce kurátory jsou tyto zákony:

1/1993 Sb., Ústava České republiky, v platném znění

2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, v platném znění

104/1991 Sb., Úmluva o právech dítěte, v platném znění

¹ Individuální plán ochrany dítěte - Individuální plán ochrany dítěte je metodou sociální práce, sloužící kurátorům ke strukturování práce na případu klienta, pro klienta je pak informací o možnostech dalšího postupu v jeho situaci. Individuální plán ochrany dítěte si klade za cíl vytvořit plán v souladu s nejlepším zájmem dítěte, který tvoří kurátor, rodina dítěte, v některých případech také samo dítě spolu s dalšími odborníky zpravidla z neziskových organizací. IPOD stanoví jednotlivé kroky k dosažení cíle včetně časového plánu. [Informace MPSV k vybraným ustanovením zákona o SPOD, ze dne 21. prosince 2012]. Dále se IPOD věnují v kapitole čtyři. Individuální plán ochrany dítěte. Formulář vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny a individuálního plánu ochrany dítěte je vložen v příloze A.

² Případové konference - „*Případová konference je plánované, koordinované a pevně strukturované pracovní setkání rodičů, dětí a odborníků, kteří pracují, pracovali nebo budou pracovat s ohroženým dítětem, jeho rodiči popř. i s členy širší rodiny.*“ [BECHYŇOVÁ, 2012, s. 11] Smyslem případové konference je v rámci týmu, který tvoří rodiče, dítě a odborníci vyhodnotit rodinnou situaci, pojmenovat a formulovat cíl spolupráce a vytvořit plán, jak stanoveného cíle za vzájemné spolupráce dosáhnout. Případová konference je nástrojem multidisciplinární pomoci dítěti a podpory rodiny. [BECHYŇOVÁ, 2012, s. 14] Výstup případové konference je platformou pro tvorbu a realizaci IPOD. [Informace MPSV k vybraným ustanovením zákona o SPOD, ze dne 21. prosince 2012]

89/2012 Sb., Občanský zákoník, v platném znění

109/2002 Sb., zákon o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění

218/2003 Sb., zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže, v platném znění

2 Riziková mládež

2.1 Vysvětlení pojmu riziková mládež

Jednotná specifikace termínu riziková mládež může být podle mého názoru velmi diskutabilní a to z důvodu velmi široké interpretace tohoto pojmu v odborné literatuře. Každý z autorů může na tento termín nahlížet vždy z trochu odlišného úhlu pohledu. Pro účely této práce předkládám definice dvou předních odborníků, kteří termín riziková mládež spojují s určitým druhem selhání.

Vladimír Labáth charakterizuje rizikovou mládež jako dospívající, u kterých je následkem působení více faktorů zvýšená pravděpodobnost selhání v sociální a psychické oblasti. Dále uvádí, že dle World health organization kromě nadměrného zneužívání návykových látek dochází také k velkému nárůstu problémů mládeže v dalších třech formách v pasivní, agresivní a kompromisní. Pasivní forma zahrnuje především únikové chování, záškořectví, v krajním případě sebevražedné chování. Agresivní zahrnuje pojmy jako delikvence, různé formy násilí. Kompromisní forma nežádoucího chování se projevuje nestabilitou, výkyvy v práci a sociálním životě. [LABÁTH, 2001]

Rizikovou mládeží se rozumí „*mládež se zvýšeným rizikem sociálního selhání, to znamená mládež disponovaná k delikventnímu chování, drogové závislosti, alkoholismu, patologickému hráčství, k členství v extremistických skupinách a v náboženských sektách.*“ [MATOUŠEK; KROFTOVÁ, 2003, s. 318]

2.2 Faktory ovlivňující rizikovost mládeže

Pro účely této práce předkládám faktory ovlivňující rizikového chování mládeže, které zpracovali Matoušek a Kroftová [1998].

Dědičnost

Dědičnost je jedním ze spektra faktorů, které chování člověka ovlivňují. Genetická vloha pouze snižuje nebo zvyšuje práh pro působení vlivů prostředí.

Konstituce

Děti postiženy ADHD mají v průběhu dospívání a dospělosti větší potíže v adaptaci na společenské prostředí, než ostatní děti. Syndrom hyperaktivity má za následek impulzivitu, agresivitu, záchvaty vzteku a snížené sebehodnocení.[MATOUŠEK; KROFTOVÁ, 2003]

Psychopatie, jako forma vrozené osobnosti dispozice, může negativně ovlivnit zdravý společenský vývoj jedince. Psychopatický jedinec má v důsledku opakované a stereotypní konflikty v sociálním prostředí. Rozdíly v delikventním chování a páčání trestné činnosti mezi pohlavími jsou přisuzovány vyšší agresivitě mužů, která je ovlivněna hladinou mužského pohlavního hormonu testosteronu.[MATOUŠEK; KROFTOVÁ, 2003]

Rodina a škola

Rodina a škola, spolu s vrstevnickou skupinou, jsou považovány za nejdůležitější faktory v životě každého z nás, zvláště pak v období vývoje jedince. „*Rodina je tradičně považována za hlavního činitele, jenž svým selháváním dětem umožňuje kriminální chování.*“[MATOUŠEK; KROFTOVÁ, 1998, s. 37] Funkce rodiny se značně změnila, bývá suplována školskými zařízeními, v nichž děti mnohdy tráví stejné množství času, jako jejich rodiče v zaměstnání. V průběhu posledních dvou století v naší společnosti slábnou systémy sociální kontroly, rodina se stala tzv. skořápkovou institucí. Je zakládána především kvůli emočnímu uspokojování, je nestabilní. Děti často vyrůstají s jedním rodičem, který mnohdy nestačí plnit výchovnou roli a roli finančního zabezpečovatele. Nepříjemné zážitky v rodině, jako je rozvod či jiné rozpory mezi rodiči, zanechávají na dětech neblahé následky v psychologickém i sociálním fungování daleko do budoucnosti. Jiní nemají oporu v rodičích vůbec a jsou vychováváni v ústavních či jiných zařízeních. [MATOUŠEK, 2005, s. 42]

Rodiče by měli být pro své děti vzorem. Tato skutečnost funguje v případě, že rodina je funkční a plní si své povinnosti. Děti se od nich učí stravovacím zvykům, úctě k ostatním, stýkají se s kamarády a podobně. U jednoho z rodičů se může objevit nedostatek v chování, což se může přenést i na potomky, tento jev nazýváme transgeneračním přenosem. Znamená to, že „*rodiče, kteří moc křičí, vychovávají děti, které budou křičet také tak. Děti mají podivnou schopnost přijímat rodinné hodnoty za své pouze proto, že jsou jejich každodenními svědky.*“.[HILLMAN, 2011, s. 36] To se odráží v nerespektování společenských norem, projevech agresivity podpořených konzumací alkoholu a jeho nadužívání. Takové děti ztrácejí v dospělosti respekt a úctu ke starší generaci, ale i

ke svým rodičům. Delikventní chování je častěji patrné u dětí, jejichž rodiče nebyli důslední v kontrole dodržování stanovených společenských norem nebo vládli, příliš tvrdou výchovnou rukou. [HILLMAN, 2011, s. 36]

Osobnost

Předsudky o typické osobnosti kriminálně se chovající mládeže má jak veřejnost, tak mas media. Dle Matouška a Kroftové [1998] je však významnější fakt, že také v zařízeních, v nichž se pracuje s rizikovou mládeží, má personál ustálenou představu o osobnosti klienta, individualita jde stranou.

Předpokládá se, že vysoký podíl na kriminálním chování má impulzivita, která úzce souvisí se syndromem hyperaktivity, ta může delikventnímu chování napomoci. Velmi časté je u delikventně jednajících nedostatečné sebehodnocení a narušená morálka. Delikventi často řeší konfliktní situace méně konstruktivně, zkratkovitě a agresivně. [MATOUŠEK, KROFTOVÁ, 1998]

Vrstevnická skupina

Vrstevnická skupina se během dospívání stává nejdůležitější referenční skupinou. Pro mládež z dysfunkčních rodin je vrstevnická skupina důležitější, než pro mladé lidi s rodinami, které svým dětem poskytují dostatečnou podporu a přiměřeně vytyčují meze dovoleného chování. Děti frustrované vlastní rodinou považují za velmi důležité přijetí vrstevnickou skupinou, někdy bohužel za přijetím do takové skupiny stojí spáchání nějakého trestného činu. [MATOUŠEK, KROFTOVÁ, 1998]

Další faktory

Matoušek a Kroftová [1998] dále popisují, že důležitou roli hraje oslabování rodinných vazeb, zvyšující se nezaměstnanost, skepse, nejistota mladých lidí a oslabení sociální kontroly části mládeže. Dalšími rizikovými faktory u mladých lidí jsou:

- alkohol, měkké a tvrdé drogy
- rizikové sexuální chování
- poruchy příjmu potravy
- krize identity. [MATOUŠEK; KROFTOVÁ, 1998]

2.3 Sociální práce s rizikovou mládeží

Na tomto místě bych ráda připomněla definici sociální práce Oldřicha Matouška „*Sociální práce je společenskovední disciplína i oblast praktické činnosti, jejichž cílem je odhalování, vysvětlování, zmírňování a řešení sociálních problémů (chudoby, zanedbávání výchovy, diskriminace určitých skupin, delikvence mládeže, nezaměstnanosti a jiné). Sociální práce se opírá o rámec společenské solidarity, jednak o ideál naplňování individuálního lidského potenciálu. Sociální pracovníci pomáhají jednotlivcům, rodinám, skupinám i komunitám dosáhnout nebo navrátit způsobilost k sociálnímu uplatnění. Kromě toho pomáhají vytvářet pro jejich uplatnění příznivé společenské podmínky. Sociální práce je hlavním přístupem při poskytování sociální pomoci.*“ [MATOUŠEK, 2008, s. 201]

Sociální práce s rizikovou mládeží má svá specifika, obvykle se nejedná o cílovou skupinu, která by si uvědomovala potřebu odborné pomoci, proto zpravidla nevyhledává standardní formy sociálních služeb. [KLÍMA, Petr. Pedagogika mimo zdi institucí. In: JEDLIČKA, Richard, ed. *Děti a mládež v obtížných životních situacích*. 1. vyd. Praha: Themis, 2004, s. 355- 356] „*Hlavním úskalím odborné výchovné a sociální práce je otázka lidského setkání s těmi, u kterých by pomoc a podpora byla prospěšná (děti na útěku, mladistvé prostitutky, závislí a další.*“ [KLÍMA, Petr. Pedagogika mimo zdi institucí. In: JEDLIČKA, Richard, ed. *Děti a mládež v obtížných životních situacích*. 1. vyd. Praha: Themis, 2004, s. 355]

Další obtíží je navázání osobního kontaktu a poskytnutí takové nabídky, která může dospívající oslovit. S vědomím těchto potřeb a ve snaze na ně reagovat, je sociální práce s rizikovou mládeží realizována terénní formou nebo prostřednictvím nízkoprahových zařízení pro děti a mládež. [KLÍMA, Petr. Pedagogika mimo zdi institucí. In: JEDLIČKA, Richard, ed. *Děti a mládež v obtížných životních situacích*. 1. vyd. Praha: Themis, 2004, s. 355- 356.]

Neziskové organizace Adra, Laxus i Prostor Pro jsou pro kurátory velmi důležitými partnery, neboť práce na nízkoprahové platformě je pro klienty snazší, pro některé se jedná dokonce o jedinou přijatelnou možnost spolupráce. Nízkoprahovost zařízení znamená možnost zařízení navštívit bez předchozího objednání, možnost řešit problémy anonymně a podobně.

3 Multidisciplinární týmová spolupráce

Posouzení situace dítěte je věc složitá a náročná, vyžadující komplexní náhled na problematiku a neobejde se bez spolupráce a pomoci mnoha odborníků. Dítě ani mladistvého nelze v situaci hodnotit samostatně, je nutné zahrnout širší prostředí, ať už se jedná o rodinu, školu nebo osoby se, kterými má dítě silný emoční vztah. [MATOUŠEK, 2008, s. 223 – 225]

Multidisciplinární týmová spolupráce neboli interdisciplinární spolupráce je mezioborová spolupráce subjektů na různých úrovních. Cílem je včasná detekce a systémové řešení vzniklých situací a případů klienta. Spolupracující tým odborníků je nazýván jako tým multidisciplinární. [Metodický rámec interdisciplinární spolupráce při řešení případů domácího násilí, 2007, s. 9]

Instituce státní správy mají v rámci spolupráce převážně byrokratický charakter, ve srovnání s neziskovými organizacemi, které nabízí pružnost a flexibilitu orientovanou na potřeby klienty v méně byrokratické podobě, s volnější komunikací eventuelně i vztahem sociální pracovník – klient. OSPOD může působit jako koordinátor dalších služeb. [ONDRUŠKOVÁ, Elena. Spolupráca aktérov ochrany a pomoci deťom rozvodu. In: JANEBOVÁ, Radka, ed. *Spolupráca v sociálnej práci: Sborník z konferencie IX. Hradecké dny sociálnej práce 21. září a 22. září 2012*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. s. 304 – 306]

Zákonný rámec spolupráce nalezneme v zákonu o SPOD, v § 10 odst. 3, písmene d), který upravuje také mimo jiné zpracování IPOD, stanoví, že OSPOD „zpracovává na základě vyhodnocení situace dítěte a jeho rodiny podle písmena c) individuální plán ochrany dítěte...a to ve spolupráci s rodiči, jinou osobou odpovědnou za výchovu, dítětem a odborníky, kteří se podílejí na řešení problému dítěte a jeho rodiny.“ § 10 odst. 3, písmene e) stanoví povinnost pořádat případové konference, které je OSPOD povinen pořádat ve spolupráci s odborníky a jsou prostředím pro výměnu informací a tvoření plánu řešení situace klienta mezi OSPOD, dalšími odborníky, dítětem a rodiči. [BECHYŇOVÁ, 2012, s. 19 – 27]

Hellebrandová [2006, s. 5] uvádí, že důsledkem nedostatečné spolupráce může být poškození klienta, odborníci by měli spolupracovat, nikoliv pracovat nezávisle na sobě, považuje za nezbytné vymezení kompetencí a postupu řešení situace klienta. Ze své dlouholeté praxe mohou potvrdit, že

pokud odborníci, kteří mohou v případě pomoci, nespolupracují, nelze ošetřit situaci klienta komplexně.

Logickým vyústěním procesu hodnocení je stanovení individuálního plánu péče [MATOUŠEK, 2008, s. 240], v případě OSPOD se jedná o individuální plán ochrany dítěte, kterému je věnována kapitola čtyři.

4 Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a spolupracující subjekty

OSPOD Magistrátu Hradec Králové (dále OSPOD HK) je již dlouhou dobu mým pracovištěm a ráda bych jej představila. OSPOD HK je pracovištěm spadajícím pod Odbor sociálních věcí a školství.

Každý kurátor má přidělenou oblast, ve které řeší veškeré závadové chování týkající se dětí a mladistvých.

Spolupracující subjekty

Domnívám se, že nejčastěji jako kurátoři spolupracujeme s třemi subjekty neziskového sektoru, jsou jimi Adra, Laxus a Prostor Pro. Cílová skupina je u každé organizace jiná, z mého pohledu se nejedná o vzájemně konkurující subjekty, což by mohlo být bariérou spolupráce. Protože jsou zmiňovány také v empirické části mé bakalářské práce, v následující podkapitole jsou tyto neziskové organizace představeny.

Adra - poradenské středisko Hradec Králové

Posláním poradny je „*poskytnout odbornou a komplexní přímým i nepřímým obětem násilí v oblasti trestně právní, sociální a v oblasti duševního zdraví.*“ [autor neuveden. Adra. *Adventist development and relief agency* . [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/poradna-hradec-kralove>]

Poradenství je poskytováno bezplatně, okamžitě, komplexně a odborně osobám převážně z Královehradeckého kraje, které se stali obětí násilí a trestných činů, dále osobám, které se nachází vtěžké životní situaci, převážně se jedná o účastníky partnerských konfliktů, kdy situaci nezvládnou sami řešit a osobám, které nejsou schopny sami prosadit své oprávněné zájmy. [autor neuveden. Adra. *Adventist development and relief agency* . [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/poradna-hradec-kralove>]

S Adrou je spolupráce nejtěsnější, kurátor má možnost sdílet informace pomocí krizové linky obou organizací i mimo pracovní dobu, tak aby bylo možné klienta, co nejrychleji a nejlépe ošetřit. Dobrou zkušenost mám s ošetřením klienta a jeho blízkých krizovou intervencí a se službou sanace

rodiny, kdy pracovník Adry dochází do rodiny, a to i v případech, že je dítě dočasně umístěno mimo rodinu a snaží se o stabilizaci situace v rodině tak, aby byl možný jeho návrat. Adra je pro mě jeden z partnerů při řešení situace ohroženého dítěte.

Adra poskytuje široké spektrum služeb psychoterapeutické konzultace, mediaci, trestně-právní poradenství, doprovázení, asistenci, program Práce s agresí, výchovně vzdělávací programy. Věnuje se také výzkumné činnosti. [autor neuveden. Adra. *Adventist development and relief agency* . [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/poradna-hradec-kralove>]

Laxus o.s.

Laxus je neziskovou organizací poskytující sociální a adiktologické služby. Cílovou skupinou jsou uživatelé drog a jim blízké osoby. Dlouhodobé cíle Laxusu jsou poskytovat adiktologické a sociální služby osobám ohroženým užíváním drog a výzkumná a osvětová činnost v oblasti užívání drog. Mezi strategické cíle Laxusu patří orientace a funkční provázanost s dalšími službami, pokud není služba sama schopna uspokojit potřeby klienta. Laxus působí na území středních a východních Čech [autor neuveden. Laxus. *Laxus*. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.laxus.cz/index.php?page=telefonicka-a-internetova-poradna>]

spolupráci s OSPOD je nejčastěji Laxus v případech, kdy jsou rodiče, mladiství nebo děti uživateli drog nebo s drogami experimentují.

Protože užívání drog je spojeno s dalšími závažnými výchovnými problémy, sepisujeme s Laxusem, dítětem a rodiči dohody o vzájemném předávání informací, je to další potvrzení legislativně upraveného nastavení spolupráce. Protože nejsme zdravotnickým zařízením, nemáme možnost klienty testovat na drogy, Laxus tuto možnost má, proto nám průběžně předává informace, které nemáme možnost získat jinou cestou.

Prostor Pro o.p.s.

Prostor Pro je neziskovou organizací, cílová skupina jsou děti, mladí lidé a rodiny, pro které pořádá Prostor Pro volnočasové aktivity, přednášky a poradenství. Se školami eventuelně také s OSPOD spolupracuje Prostor Pro v rámci programů prevence. Prostor Pro poskytuje následující služby.

[autor neuveden. Prostor Pro. *Prostor Pro*. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.prostorpro.cz/o-nas.html>]

- *„Nízkoprahové centrum pro děti a mládež KLUBÍK*
- *nízkoprahové centrum pro děti a mládež KLÍDEK*
- *preventivní programy SPIRÁLA*
- *probační a resocializační programy*
- *rodinné centrum POHODA*
- *náhradní rodinná péče PECKA*
- *sportovní hřiště PLÁCEK*
- *Nultý ročník v pracovním životě*
- *Akce a aktivity pro veřejnost dle aktuální nabídky.“* [autor neuveden. Prostor Pro. *Prostor Pro*. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z: <http://www.prostorpro.cz/o-nas.html>]

Spolupráce Protoru Pro s kurátorem, je nejčastěji spjata s probačním programem Právo pro každý den. Tento program navštěvují kromě klientů, kterým je program doporučen kurátorem nebo komisí OSPOD, také klienti, kteří mají tuto povinnost uloženu rozsudkem Okresního soudu pro mládež. Kladně hodnotím, že někteří kolegové kurátoři, jsou lektori právě programu Právo pro každý den, mohou proto poskytnout důležité informace prostřednictvím osobního setkání ve společném zaměstnání.

5 Individuální plán ochrany dítěte

Individuální plánování bývá někdy nazýváno královskou disciplínou v sociálních službách. Jedná se o dialog, ve kterém se setkává klient na straně jedné a klíčový pracovník na straně druhé a stanoví, na čem budou společně pracovat.[HAINCL, Martin; HAINCLOVÁ Veronika. *Individuální plánování v sociálních službách ČR*. In: BICKOVÁ, Lucie ed. *Individuální plánování a role klíčového pracovníka v sociálních službách*. 1. vyd. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky. 2011. s. 23 – 25] Individuální plánování by mělo postupovat vždy od potřeb nižšího řádu, až po jejich naplnění a stabilizaci, by měly přijít na řadu, cíle vyššího řádu.[JANEBOVÁ, Radka. *Teorie a metody sociální práce - reflexivní přístup*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. s. 54]

V případě OSPOD je vyústěním individuálního plánování IPOD, který stanoví ve spolupráci s rodiči, dítětem a dalšími odborníky kroky vedoucí ke zlepšení situace dítěte. „*Individuální plán je procesem, nikoli jednorázovým úkonem.*“[Informace MPSV k vybraným ustanovením zákona o SPOD, ze dne 21. prosince 2012] K řešení situace jsou zpravidla přizvány spolupracující subjekty neziskového sektoru, kurátor pak působí jako koordinátor návazných služeb. [JANEBOVÁ, Radka. *Teorie a metody sociální práce - reflexivní přístup*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014. s. 68 - 69]

Způsob spolupráce na vytvoření a realizaci IPOD má mnoho podob, pokud máme nespolečného klienta, IPOD tvoří kurátor sám, tvoření plánu ve vzájemném dialogu považují za ideální variantu, je tu také možnost nechat klienta a jeho rodinu, ať si sama aktivně vytvoří plán, na kterém by chtěla pracovat a jako kurátor se k plánu poté vyjádřím, pokud je zde spolupráce také s dalšími odborníky, také s nimi je plán prodiskutován a finální podoba IPOD je pak všemi stranami podepsána.[Informace MPSV k vybraným ustanovením zákona o SPOD, ze dne 21. prosince 2012]

Formulář IPOD si vytváří, každý OSPOD sám nebo může využít formuláře MPSV. Rámcový obsah IPOD musí obsáhnout tato témata:

- popis příčin ohrožená dítěte, důvody pro které je dítě v péči OSPOD
- vyhodnocení cíle a plán opatření nezbytných k ochraně dítěte

- postup spolupráce OSPOD s dalšími subjekty (např. neziskovými organizacemi, školou, lékařem a dalšími)
- časový plán pro realizaci opatření, kdo bude dohlížet na plnění plánu, kdo je odpovědný za plnění jednotlivých kroků
- plán opatření, pokud nebudou plánovaná opatření v dostatečné míře realizována. [Informace MPSV k vybraným ustanovením zákona o SPOD, ze dne 21. prosince 2012]

6 Shrnutí teoretické části

Teoretická část definuje pojem kurátor, náplň práce kurátora, definuje rizikovou mládež, faktory ovlivňující rizikovou mládež a sociální práci s ní. V třetí kapitole se věnuji multidisciplinární týmové spolupráci, ve čtvrté představuji Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové a spolupracující subjekty, pátá kapitola teoretické části pojednává o individuálním plánu ochrany dítěte.

Je nutné uvědomit si vliv spolupráce na situaci klienta a pojímat spolupráci, jako příležitost pro zkvalitnění sociální práce v nejlepším zájmu klienta.

V praxi vnímám velký posun ve zkvalitnění sociální práce kurátora s příchodem novely zákona o SPOD od 1. Ledna 2013. Individuální plán ochrany dítěte, který jako kurátor pravidelně vypracovávám a přizpůsobuji aktuální situaci dítěte v rodině, mi přineslo nový pohled na spolupráci kurátora a dalších subjektů. Právě spolupráce nám umožňuje komplexní ošetření situace klientů.

Teoretická část práce mě přivedla také na myšlenku, týkající se ukončování spolupráce. Práce kurátora končí ve většině případů dovršením zletilosti, pokud bych měla v budoucnu možnost navázat na svou bakalářskou práci, byla by to určitě spolupráce spojená s ukončením kontaktu s osobou dovršující zletilost a návazným službám, se kterými jako kurátor často nepřijde vůbec do styku. Vnímám zde určitou mezeru v celistvosti sociální práce kurátora, kdy by kurátor pracoval s klientem i v jeho pozdějším věku.

Spolupráce s Adrou, Laxusem a Prostorem Pro je pro práci kurátora stěžejní a věnuje se jí empirická část této bakalářské práce. Bakalářská práce může sloužit jako platforma pro tvorbu metodického pokynu ke spolupráci OSPOD s neziskovými organizacemi.

7 Výzkumná část

7.1 Formulace hlavního a dílčích výzkumných cílů

Hlavním cílem výzkumu bylo **zjistit, jak kurátoři pro děti a mládež orgánu sociálně-právní ochrany dětí hodnotí spolupráci s návaznými subjekty**, konkrétně s neziskovými organizacemi **Adra, Laxus a Prostor Pro**. Dílčí cíle jsou zaměřeny na hodnocení spolupráce z pohledu kurátora při předávání informací, úvodním předáváním klienta a při tvorbě a realizaci IPOD.

C I: Zjistit, jak kurátoři pro děti a mládež orgánu OSPOD HK hodnotí spolupráci s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro.

DC 1: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při předávání informací.

DC 1.1: V čem spolupráce funguje dobře z hlediska předávání informací.

DC 1.2: V jaké oblasti předávání informací je třeba spolupráci zlepšit.

DC 2: Zjistit, jak kurátoři hodnotí úvodní předávání klienta.

DC 2.1: Zjistit v čem spolupráce funguje dobře z hlediska úvodního předávání klienta

DC 2.2: Zjistit v jaké oblasti předávání klienta je třeba spolupráci zlepšit a z jakého důvodu?

DC 3: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při tvorbě IPOD.

DC 3.1: Zjistit, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska tvorby IPOD.

DC 3.2: Zjistit, v jaké oblasti je třeba pravidla spolupráce při tvorbě IPOD zlepšit a z jakého důvodu.

DC 4: Zjistit, jak kurátoři hodnotí spolupráci ve fázi realizace IPOD.

DC 4.1: Získat informaci, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska realizace IPOD.

DC 4.2: Zjistit, v jaké oblasti je třeba pravidla při realizaci IPOD zlepšit a z jakého důvodu.

7.2 Zvolená výzkumná strategie

Pro výzkumnou část bakalářské práce jsem zvolila **kvalitativní výzkumnou strategii**, neboť „nabízí zjištění ve slovní (nečíselné) podobě. Jde o popis, který je výstižný, plastický a podrobný.“[GAVORA, 2000, s. 31] Vnímám jako důležité, aby spolupráci s jednotlivými organizacemi popsal každý z dotazovaných kurátorů, tak jak ji vnímá, tedy aby byly zachyceny subjektivní aspekty spolupráce.

Ke sběru dat jsem použila **techniku polostrukturovaného rozhovoru**, která umožňuje odchýlit se v případě potřeby od předem určené baterie otázek, umožňuje zachytit fakta, proniknout do motivů a postojů respondenta, reagovat podle neverbálních reakcí dotazovaného a navodit atmosféru otevřenosti.[GAVORA, 2000, s. 110] Při realizaci výzkumu jsem se snažila, co nejméně, být neverbálně projevovat své pocity a názory, tak abych neovlivňovala výpovědi respondentů.[DISMAN, 2002, s. 140 – 141]

Domnívám se, že **data získaná kvalitativním výzkumem budou využitelnější pro tvorbu metodického pokynu ke spolupráci OSPOD s neziskovými organizacemi** více, než by byla číselná data získaná některou ze strategií kvantitativního výzkumu.

7.3 Transformace dílčích cílů do tazatelských otázek

Tabulka č. 1: Transformační tabulka cílů

Hlavní cíl	Dílčí cíle	Dílčí cíle 2.řádu	Indikátory	Tazatelské otázky
Zjistit, jak kurátoři pro děti a mládež orgánu sociálně-právní ochrany dětí v Hradci Králové hodnotí spolupráci s návaznými subjekty, konkrétně	DC 1: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při předávání informací	DC 1.1: V čem spolupráce funguje dobře z hlediska předávání informací.	Dobré fungování spolupráce při předávání informací Adra Laxus Prostor Pro	TO1: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při předávání informací s Adrou? TO2: Můžete popsat, v čem funguje spolupráce při předávání informací

<p>s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro</p>				<p>s Laxusem?</p> <p>TO3: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při předávání informací s Prostor Pro?</p>
		<p>DC 1.2: V jaké oblasti předávání informací je třeba spolupráci zlepšit.</p>	<p>Oblasti zlepšení při předávání informací</p> <p>Adra</p> <p>Laxus</p> <p>Prostor Pro</p>	<p>TO4: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání informací s Adrou v rámci spolupráce?</p> <p>TO5: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání informací s Laxusem v rámci spolupráce?</p> <p>TO6: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání informací s</p>

			Prostor Pro v rámci spolupráce?
DC 2: Zjistit, jak kurátoři hodnotí úvodní předávání klienta	DC 2.1: Zjistit v čem spolupráce funguje dobře z hlediska úvodního předávání klienta	Dobré fungování spolupráce při úvodním předávání klienta Adra Lexus Prostor Pro	TO7: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při předávání klienta s Adrou dobře? TO8: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při předání klienta s Laxusem dobře? TO9: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při předávání klienta s Prostor Pro dobře?
	DC 2.2: Zjistit v jaké oblasti předávání klienta je třeba spolupráci zlepšit a z jakého důvodu?	Oblasti zlepšení spolupráce při předávání klienta:	TO10: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání klienta s Adrou v rámci

		Adra Lexus Prostor Pro	spolupráce? TO11: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání klienta s Laxusem v rámci spolupráce? TO12: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předání klienta s Prostor Pro v rámci spolupráce?
DC 3: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při tvorbě IPOD.	DC 3.1: Zjistit, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska tvorby IPOD.	Dobré fungování spolupráce při tvorbě IPOD Adra Lexus Prostor Pro	TO13: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráci při tvorbě IPOD s Adrou? TO14: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráci při tvorbě IPOD s Laxusem?

			rámcí spolupráce?
DC 4: Zjistit, jak kurátoři hodnotí spolupráci ve fázi realizace IPOD.	DC 4.1: Získat informaci, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska realizace IPOD.	Oblasti zlepšení při realizaci IPOD: Adra Lexus Prostor Pro	TO19: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při realizaci IPOD s Adrou? TO20: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při realizaci IPOD s Laxusem? TO21: Můžete popsat, v čem funguje Vaše spolupráce při realizaci IPOD s Prostor Pro?
	DC 4.2: Zjistit, v jaké oblasti je třeba pravidla při realizaci IPOD zlepšit a z jakého důvodu.	Oblasti zlepšení při realizaci IPOD: Adra Lexus Prostor Pro	TO22: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob spolupráce při realizaci IPOD s Adrou v rámci spolupráce?

				<p>TO23: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob spolupráce při realizaci IPOD s Laxusem v rámci spolupráce?</p> <p>TO24: V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob spolupráce při realizaci IPOD s Prostor Pro v rámci spolupráce?</p>
--	--	--	--	---

7.4 Volba výzkumného souboru

Výzkumný soubor v mé bakalářské práci tvoří kurátoři Oddělení sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové. Rozhovor jsem provedla s celkem šesti kurátory. Jedná se o mé kolegyně a kolegy. Jsem si vědoma rizika, že jako výzkumník nejsem nezávislou osobou. Pozitivum spatřuji v tom, že vzhledem k blízkým vztahům a důvěře mi kolegové sdělí i případné negativní poznatky týkající se spolupráce.

Výběr výzkumného vzorku byl záměrný, oslovila jsem celkem osm kurátorů, přičemž šest bylo ochotno účastnit se výzkumu, s nimi jsem provedla polostrukturované rozhovory.

Tabulka č. 2: Informant/ka

Informant/ka	Pohlaví	Délka praxe na pozici kurátora
I1	muž	18 let
I2	muž	5 let
I3	žena	4 roky
I4	žena	16 let
I5	žena	1 rok
I6	muž	3 roky

7.5 Popis organizace a průběh výzkumu

Rozhovory s kurátory pro mládež jsem provedla v průběhu září 2014 v prostorách Magistrátu města Hradec Králové, po pracovní době v prostoru, kde bylo zaručeno soukromí, nikdo průběh rozhovorů nenarušoval. Na úvod rozhovoru jsem seznámila každého dotazovaného individuálně o účelu, pro který je rozhovor pořizován, přislíbila anonymitu výpovědi a předala tištěné otázky rozhovoru, ty byly kladeny v pořadí uvedeném v transformační tabulce. Každý rozhovor trval v průměru 35 minut.

Dotazovaným jsem slíbila, že rozhovory budou hned po obhajobě bakalářské práce zničeny a rozhovory nebudou spojovány s jejich jménem. Dotazovaní souhlasili s nahráváním rozhovoru, pravidly rozhovoru i zpracování dat. Všichni dotazovaní projevíli zájem seznámit se s výstupy mého výzkumu.

Jednotliví kurátoři si nerozdělují své klienty sami podle druhu delikventního jednání. Každý kurátor má určenu konkrétní oblast Hradce Králové a okolí, pokud v této oblasti má dítě nebo mladiství dopouštějící se protiprávního jednání trvalé bydliště, stává se klientem kurátora pro danou oblast.

7.6 Způsob zpracování získaných údajů

Rozhovory jsem nahrála prostřednictvím diktafonu, následně jsem provedla doslovnou transkripci, tedy převod mluveného slova do písemné podoby. Dle Hendla [2005, s. 208] je využití transkripce vhodné hlavně v případech, kdy potřebujeme podrobně pracovat s textem.

Po přepsání rozhovorů jsem přistoupila k segmentaci textu, tedy k „*rozdělení dat do analytických jednotek. Pročítáme text řádku po řádce a ptáme se, zde se jedná o segment, který obsahuje z hlediska cílů nějaký význam.*“ [HENDL, 2005, s. 228]

Po segmentaci textu jsem přistoupila k přiřazení kódů jednotlivým segmentům. Hendl [2005, s. 228] definuje kód jako „*symbol přiřazený k úseku dat tak, že ho klasifikuje nebo kategorizuje.*“

S pomocí kódování jsem hledala odpovědi na jednotlivé dílčí cíle, jejichž prostřednictvím jsem dosáhla hlavního cíle tedy zjištění, jak kurátoři pro děti a mládež orgánu sociálně-právní ochrany dětí v Hradci Králové hodnotí spolupráci s návaznými subjekty (Adrou, Laxusem a Prostorem Pro).

7.7 Rizika výzkumu a výzkumné strategie

Kvalitativní výzkumná strategie s sebou nese rizika spojená s malým počtem dotázaných, nevýhodou tedy může být malá zobecnitelnost výstupů výzkumu. Jak jsem zmínila již v úvodu empirické části, snažila jsem se obsáhnout právě subjektivní pohled na spolupráci, čehož by nebylo možné kvantitativním výzkumem dosáhnout. [HENDL, 2008, s. 48]

Rizikem výzkumu je můj blízký vztah s dotazovanými, který se mohl v rozhovorech odrazit. Je rovněž zřejmé, že výpovědi kolegů pro mě nebyly anonymní informací. Při sběru dat jsem se snažila dosáhnout ideálních podmínek – rozhovor probíhal v prostorách s každým z dotazovaných zvlášť a nebyl narušován prostor, kde rozhovor probíhal, byl po dobu rozhovorů ostatním pracovníkům nepřístupný a byl dotazovaným známý. Abych do rozhovoru nevkládala své vlastní domněnky a výpovědím nepřisuzovala vlastní významy, využila jsem doslovnou transkripci a v průběhu rozhovorů jsem dávala pozor, abych ani neverbálně nedávala najevo a nehodnotila názor dotazovaných.

8 Analýza a interpretace údajů

K zodpovězení hlavního cíle mé bakalářské práce - Zjistit, jak kurátoři pro děti a mládež orgánu sociálně-právní ochrany dětí v Hradci Králové hodnotí spolupráci s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro – jsem využila výzkumných otázek, v podobě uvedené v transformační tabulce cílů.

DC 1: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při předávání informací.

K dosažení tohoto dílčího cíle jsem pracovala s indikátory *dobré fungování spolupráce při předávání informací* a *oblasti zlepšení při předávání informací*. Při výzkumném šetření byl cíl naplněn prostřednictvím odpovědí kurátorů na tazatelské otázky č. 1 – 6.

Pro přehlednost a komplexnost získaných informací jsem DC 1 rozčlenila do dvou cílů třetího řádu.

DC 1.1: V čem spolupráce funguje dobře z hlediska předávání informací.

DC 1.2: V jaké oblasti předávání informací je třeba spolupráci zlepšit.

Z výpovědí kurátorů vyplynulo, že předávání informací se všemi zařízeními probíhá nejčastěji takto: *„Na počátku funguje spolupráce s organizacemi stejně. Kurátor naváže kontakt telefonicky nebo e-mailem, informuje neziskovou organizaci, jako je zakázka OSPOD a rodinná anamnéza klienta a domluví se, jaká služba je v případě klienta vhodná.“*[I1]

Adra

Spolupráci s Adrou hodnotí všichni kurátoři kladně, kurátoři uvedli, že nejčastěji oslovují Adru se zakázkou **ošetření klientů krizovou intervencí a sanací rodiny** [I1, I3,I6]. Po úvodní fázi popsané výše následuje, zpravila schůzka k případu, kterou iniciuje a koordinuje OSPOD. [I1,I2,I3,I4,I6]

Spolupráce s Adrou má svá specifika ve srovnání s Laxusem a Prostorem Pro. Při spolupráci s Adrou je možnost kdykoliv, i mimo pracovní dobu předávat informace prostřednictvím krizového telefonu. [I2] Stejně, jako v případě dalších organizací si kurátor žádá od Adry závěrečné, někdy také průběžné zprávy.[I4, I6]

Na otázku: „V jakých oblastech by bylo vhodné změnit způsob předávání informací s Adrou v rámci spolupráce?“ odpovídali všichni dotazovaní, že **spolupráce funguje dobře a není potřeba ji měnit**. Informantka 5 odpověděla, že vzhledem ke své krátké pracovní praxi, zatím vede malé množství případů a s Adrou zatím spolupracovala jen v případech, kde byli klíčovými pracovníky její kolegové kurátoři.

Laxus

Spolupráce s Laxusem, začíná zpravidla úvodním kontaktem kurátora s pracovníkem Laxus, ten probíhá telefonicky nebo e-mailem. Kurátor sdělí pracovníkovi Laxusu zakázku OSPOD, popíše rodinnou anamnézu a situaci klienta. Mezi klienty, OSPOD a Laxusu je při první konzultaci sjednána smlouva o spolupráci, kde je upraveno vzájemné poskytování informací.[I4,I6]

Pokud kontakt Laxusu a klienta probíhá bez úvodní schůzky, které se účastní kurátor spolu s pracovníkem Laxus, dochází často k dezinformaci.[I1,I6]

Prostor pro zlepšení spolupráce vnímá informant 1 v rozdílném řešení případů, kdy klient užívá marihuanu, řešení vidí ve vzájemném vyjasnění kompetencí obou organizací.

Informant 2 uvedl, že nemá zkušenost se spoluprací „s Laxusem jsem již delší dobu nespolečně pracoval, ale předpokládám, že tam by také nebyl s předáváním informací problém...takže bych neviděl nutnost měnit způsob předávání informací.“[I2] Podobnou informaci jsem zjistila také při rozhovoru s informantkou 5, která z důvodu krátké pracovní praxe spolupracovala s Laxusem pouze jednou, z čehož není schopna komplexně hodnotit spolupráci.

Prostor Pro

Spolupráce Prostor Pro a OSPOD, předání počátečních informací prostřednictvím telefonického kontaktu nebo e-mailu zůstává beze změn i v tomto případě. [I1,I2,I3,I4,I5,I6]

Většina kurátorských klientům je zařazena do programu „Právo pro každý den“, kdy je do spolupráce v některých případech také zapojen pracovník Probační a mediační služby.[I2, I4,I5,I6]

V rámci spolupráce kurátoři uvedli [I1, I2, I4]. **Že prostor pro zlepšení spolupráce v nastavení pravidel. Služba je službou nízkoprahovou a nabízí klientům možnost vystupovat anonymně. Kurátor se ale případem anonymně zabývat nemůže, potřebuje jména a konkrétní informace.**

Kromě výše uvedeného kurátoři považují spolupráci za vyhovující, dobře fungující.[I1, I2, I4,I6]

Informanti 3 uvedl, že aktuálně s Prostor Pro nespolupracuje.

Shrnutí DC 1

Odpovědi na otázky 1 – 6 nebyly pro kurátory těžko zodpověditelné, kurátoři na ně odpovídali téměř okamžitě. Z výše uvedeného vyplývá, že spolupráce s Adrou, Laxusem a Prostorem Pro, hodnotí kurátoři kladně, o spolupráci se vyjadřovali, jako o spolupráci fungující – jako obvyklý model spolupráce uvedli prvotní kontakt kurátora s neziskovou organizací telefonický nebo prostřednictvím e-mailu, následné vyjasnění zakázky OSPOD směrem k organizaci a výběr služby vhodné pro klienta na základě rodinné anamnézy.

Při spolupráci s Laxusem se osvědčily úvodní schůzky ze přítomnosti kurátora, klienta a pracovníka Laxusu, lze tak předejít dezinformaci.

Při spolupráci s Prostorem Pro je bariérou spolupráce možnost klientů vystupovat pro pracovníky Prostoru Pro anonymně, zde jsou odlišná pravidla, kurátor potřebuje konkrétní informace. Zde se obávám, že nelze najít kompromis vyhovující oběma stranám.

DC 2: Zjistit, jak kurátoři hodnotí úvodní předávání klienta.

K dosažení druhého dílčího cíle jsem využila indikátorů *dobré fungování spolupráce při úvodním předávání klienta a oblasti zlepšení spolupráce při předávání klienta s Adrou, Laxusem a Prostorem Pro.*

Při výzkumném šetření byl cíl naplněn prostřednictvím odpovědí kurátorů na tazatelské otázky č. 7 – 12.

Dílčí cíl 2 jsem rozčlenila na dva dílčí cíle třetího řádu.

DC 2.1: Zjistit v čem spolupráce funguje dobře z hlediska úvodního předávání klienta

DC 2.2: Zjistit v jaké oblasti předávání klienta je třeba spolupráci zlepšit a z jakého důvodu?

Adra

Spolupráce s Adrou při předávání klienta je kurátory vnímána pozitivně, jako možnost pro zlepšení se jeví více osobního kontaktu při úvodním předávání klienta, případně **zavedení pravidelných setkání**, neboť je zde celkem velký objem společných případů.[I1,I6], další informaci se v tomto duchu nevyjádřili. Informant 4 uvádí, téměř opačnou informaci „*Funguje dobře. V předání klienta dojde nejprve k rozsáhlé výměně informací, následně dohodě na termínu a mnohdy i k doprovodu klienta do organizace, či k dohodě na seznámení klientů se službou na půdě OSPOD, tedy tím i předejití možného zkreslování informací ze strany klienta.*“

Dobrou praxí při předávání klienta je podle jednoho z kurátorů „okamžitá akce, pokud Adru kontaktuji, ve velice krátké době si domluvíme setkání nad případem, kde si vyjasníme naše zakázky a cíle, kterých by mělo být dosaženo.“ [I2] Podobnou zkušenost má také další kurátor „*pokud jsem potřeboval dětského klienta ošetřit krizovou intervencí, kolegové z Adra byli ochotní ji poskytnout téměř okamžitě.*“ [I6]

Pokud je kurátor na pracovišti krátkou dobu „*je spolupráce něco, co vyplyne časem, až po zvládnutí zákonů a dalších věcí nezbytných k samotnému jednání s klientem. Zkušenost s předáváním klienta s Adrou mám pouze zprostředkovaně od kolegů. Osobní nikoliv.*“ [I5]

Laxus

Spolupráci s Laxusem při předávání klienta byla popsána stejně, jako spolupráce při předání klienta s Adrou výše [I4]. **Předností spolupráce je, že Laxus je klienta schopen ošetřit okamžitě po zdravotní stránce a může se svolením klienta provádět drogové testy** [I1,I2,I5,I6].

Jeden z dotazovaných kurátorů uvedl, že nemá dlouhodobě zkušenost se spoluprací s Laxusem.[I2] Žádný z dotázaných kurátorů nevnímá potřebu jakékoliv změny spolupráce při předávání klienta.

Prostor Pro

Spolupráce s Prostorem Pro při předávání klienta, je kurátory také hodnocena kladně, žádné poznatky, co by bylo vhodné změnit na způsobu předávání klienta, nesdělili. „*Způsob předávání informací a spolupráce je nastaven a dobře funguje, nejlepší je, pokud pořádáme*

společnou schůzku, také s pracovníky z Probační a mediační služby a domluvíme, kdo bude na co dohlížet. “[I2]

Informantka 5 uvedla, že se zkušeností nemá zkušenost, důvodem je její krátká pracovní praxe na pozici kurátora.

Shrnutí DC 2

Druhý dílčí cíl se týká spolupráce při předávání klienta. Spolupráci při předávání klienta je všemi kurátory také hodnocena kladně, námětem pro zlepšení spolupráce je zavedení pravidelných setkání k jednotlivým případům v rámci předávání klientů s Adrou. Při spolupráci při předávání klienta s Laxusem nevnímají kurátoři potřebu změn v rámci spolupráce, předností této spolupráce je, že Laxus je schopen ošetřit klienty po zdravotní stránce a má možnost provádět se svolením klienta drogové testy.

Spolupráce při předávání klienta s Prostor Pro je hodnocena kladně – při předávání se osvědčilo pořídat společnou schůzku kurátora a pracovníka Prostor Pro.

DC 3: Zjistit, jak hodnotí kurátoři spolupráci při tvorbě IPOD.

K dosažení třetího dílčího cíle jsem využila indikátorů *dobré fungování spolupráce při tvorbě IPOD a oblasti zlepšení spolupráce při tvorbě IPOD s Adrou, Laxusem a Prostorem Pro.*

Při výzkumném šetření byl cíl naplněn prostřednictvím odpovědí kurátorů na tazatelské otázky č. 13 – 18.

Dílčí cíl 3 jsem rozčlenila na dva dílčí cíle třetího řádu.

DC 3.1: Zjistit, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska tvorby IPOD.

DC 3.2: Zjistit, v jaké oblasti je třeba pravidla spolupráce při tvorbě IPOD zlepšit a z jakého důvodu.

Adra

Spolupráce Adry při tvorbě IPOD, „Adru vnímám jako partnera při tvorbě IPOD, kvůli pracovnímu vytížení s nimi tvorbu IPOD nekonzultuji, pouze jim mnou vytvořený IPOD po

dohodě zasílám, včetně IPOD. Pokud mám od pracovníka Adry na IPOD zpětnou vazbu, tak při další revizi IPOD se snažím, aby cíle byly v souladu s názorem Adry. **V některých případech předem konzultuji termín splnění daného cíle, například si stanovíme, že klient dojde na pět konzultací do Adry, a s Adrou konzultuji, v jaké době je možné, aby klient pěti konzultacemi prošel**“[I1]

Je tedy zřejmé, že tvorba IPOD probíhá ve spolupráci, tato spolupráce se liší podle toho, kdo je klíčovým pracovníkem případu. Jiný kurátor uvedl, že s Adrou předem plán konzultuje a předělává, ještě před tím, než jej předloží k podpisu klientovi.[I4,I6]

Všichni dotazovaní se shodli, že nemají podněty jak změnit spolupráci při tvorbě IPOD. **Spolupráci považují za „vstřícnou, fungující a není potřeba nic měnit.“**[I4]

Informantka 5 uvedla, že osobní zkušenost se spolupráci s Adrou při tvorbě IPOD nemá.

Laxus

Spolupráce s Laxusem při tvorbě IPOD – „*Laxusu dávám IPOD vždy na vědomí, ale tvořím ho sama, na základě předaných informací. Neprobíhá to tak, že bych volala pracovníci Laxusu a ptala se, co je vhodné dát do IPOD. Nikdy se mi Laxus zatím neozval, že jim něco nevyhovuje. Cítím se být v případě IPOD koordinátorem práce, takže IPOD беру spíš jako něco, čím říkám ostatním organizacím, jaká je naše zakázka jako OSPOD.*“ [I3] Obdobně popsali spolupráci při tvorbě IPOD i zbylí kurátoři, kromě jedné dotazované, který nemá zkušenosti s tvorbou IPOD ve spolupráci s Laxus.[I5]

Doporučení týkající změn, které by byli z pohledu kurátorů vhodné, se mi nedostalo „*Spolupráce je nastavena oboustranně vstřícně, není potřeba nic měnit.*“ [I4]

Prostor Pro

Spolupráce s Prostorem Pro při tvorbě IPOD, zde je situace odlišná „*samotná tvorba IPOD se z mého pohledu Prostoru Pro netýká. Nikdy zde nebyla žádost o IPOD ze strany Prostoru Pro.*“[I1] Prostor pro zlepšení je ve změně stávající komunikace převážně prostřednictvím e-mailu nebo dopisů na komunikaci osobní.[I1]

Setkala jsem se také se situací, kdy dotazovaný[I2,I5] sdělil, že „*ke spolupráci s Prostor Pro při tvorbě IPOD se nemůže vyjádřit, neboť s tím nemá zkušenost.*“ [I2] Doporučení pro změnu vedoucí ke zkvalitnění spolupráce mi také neposkytnul, uvedl „*Zde se nemohu vyjádřit.*“ [I2]

Informant 3, 4 a 6 uvedli, že necítí potřebu spolupráci nějak měnit, IPOD tvoří sami, na vyžádání jsou ochotni jej poskytnout Prostoru Pro.

Shrnutí DC3

Spolupráce při tvorbě IPOD s Adrou je minimální, nedochází k předchozí konzultaci IPOD, konzultace probíhají pouze ohledně termínů splnění cíle. Adra má možnost zpětné vazby na IPOD vytvořený kurátorem. Kurátoři nevnímají potřebu změny spolupráce v této oblasti. Podobná je také spolupráce s Laxusem, kurátoři Laxusu dávají IPOD pouze na vědomí, stejná situace je také při spolupráci při tvorbě IPOD s Prostorem Pro.

DC 4: Zjistit, jak kurátoři hodnotí spolupráci ve fázi realizace IPOD.

K dosažení čtvrtého dílčího cíle jsem využila indikátorů *dobré fungování spolupráce při realizaci IPOD a oblasti zlepšení spolupráce při realizaci IPOD s Adrou, Laxusem a Prostorem Pro.*

Při výzkumném šetření byl cíl naplněn prostřednictvím odpovědí kurátorů na tazatelské otázky č. 19 – 24.

Dílčí cíl 4 jsem rozčlenila na dva dílčí cíle třetího řádu.

DC 4.1: Získat informaci, v čem spolupráce funguje dobře z hlediska realizace IPOD.

DC 4.2: Zjistit, v jaké oblasti je třeba pravidla při realizaci IPOD zlepšit a z jakého důvodu.

Adra

Spolupráce s Adrou ve fázi realizace IPOD, z výpovědí kurátorů vyplývá, že zde ve fázi realizace IPOD s Adrou nespolupracují. Na otázky jsem dostávala odpovědi jako: „*V poslední době jsem s Adrou IPOD nerealizoval.*“ [I1] podobně odpovídali všichni dotazovaní. Informant 5 uveď, že nemá zkušenost spolupráce při realizaci IPOD.

Při podrobnějším doptávání jsem zjistila, že **spolupráce v průběhu realizace IPOD s Adrou je minimální**, organizace si vyjasní zakázku, domluví časový plán plnění a kurátor si například v případech soudního dohledu, minimálně jedenkrát za půl roku, tak jak stanoví zákon, vyžádá zprávu organizace, ze které vyplývá, zda byly cíle stanovené v IPOD naplněny.[I1,I3,I4,I6]

Laxus

Spolupráce s Laxusem ve fázi realizace IPOD, při otázkách týkajících se IPOD jsem dostávala podobně vyhýbavé odpovědi, tak jak jsou popsány v předchozím odstavci „*S Laxusem jsem IPOD zatím nikdy nerealizoval.*“[I1]

Pokud jsem se doptávala více do detailů, získala jsem informace, které jsou popsány v předchozím textu „Spolupráce s Adrou ve fázi realizace IPOD“.

Prostor Pro

Spolupráce s Prostor Pro ve fázi realizace IPOD „*funguje velice dobře, protože Prostor Pro se nějakým způsobem zainteresoval do realizace IPODa spolupráce funguje především díky aktivnímu přístupu kolegů z Prostor Pro, kteří při případových konferencích a dalších setkáních přicházejí s řešením problémů velmi aktivně a záleží jim na řešení situace klienta.*“[I1]

Z odpovědí ostatních kurátorů vyplynulo, že po počátečním nastavení cílů, které jsou zaneseny do IPOD je spolupráce nepravidelná, dle potřeby.[I2, I3, I4, I6]

Shrnutí DC 4

Pro získání informací týkajících se spolupráce ve fázi realizace IPOD jsem využila otázky č. 19 – 24. Odpovědi některých kurátorů byly z počátku vyhýbavé a bylo nutné se doptávat. Z odpovědí kurátorů vyplynulo, že spolupráce v průběhu realizace IPOD s Adrou je minimální, organizace si vyjasní zakázku, domluví časový plán a kurátor pouze kontroluje plnění plánu. Stejná je také v této fázi spolupráce s Laxusem.

V průběhu realizace IPOD je kvalitní spolupráce s Prostorem Pro díky aktivnímu přístupu pracovníku Prostoru Pro.

Shrnutí výzkumné části

Hlavním cílem empirické část bylo zjistit, jak kurátoři pro děti mládež orgánu sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové hodnotí spolupráci s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro.

Spolupráci jsem zkoumala prostřednictvím čtyř dílčích cílů. První dílčí cíl se zabývá spoluprací při předávání informací, druhý dílčí cíl se zabývá spoluprací z pohledu kurátorů při předávání klienta, třetí dílčí cíl je zaměřen na spolupráci při tvorbě IPOD a čtvrtý na spolupráci při jeho realizaci.

Domnívám se, že výše uvedených cílů se mi podařilo dosáhnout. Z odpovědí kurátorů vyplynulo, že z jejich pohledu je spolupráce mezi nimi a neziskovými organizacemi nastavena kvalitně, dobře, je vstřícná a kromě několika drobných námětů pro zlepšení není potřeba ji měnit. Mezi podmínky pro zlepšení spolupráce je zavedení pravidelného setkávání s Adrou, kde by se řešily společné případy nebo zavedení úvodní schůzky při předávání klienta mezi kurátory a Laxusem.

Odpovědi na otázky byly většinou pohotové, bezprostřední, pouze u otázek týkajících se spolupráce při tvorbě a realizaci IPOD byly některé odpovědi vyhýbavé a bylo nutné se doptávat. Ze strany respondentů jsem očekávala více informací týkajících se možných zlepšení spolupráce.

Diskuze a závěr

Teoretická část popisuje základní témata týkající se spolupráce v sociální práci s mládeží z pohledu kurátora, jako jsou kurátor, jeho náplň práce, vymezení pojmu riziková mládež, sociální práce s rizikovou mládeží, multidisciplinární spolupráce a individuální plán ochrany dítěte.

Hlavního cíle empirické části, jak je vnímána spolupráce kurátora Magistrátu města Hradec Králové s návaznými subjekty, konkrétně s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro se mi podařilo dosáhnout. K naplnění cíle jsem využila kvalitativní výzkumnou strategii, s celkem šesti kurátory jsem provedla polostrukturované rozhovory. Mám za to, že výzkumná technika byla dobře zvolená a získaná data mohou být použita při tvorbě metodického materiálu sloužícího při spolupráci kurátorů s návaznými subjekty v sociální práci s mládeží.

Domnívám se, že hlavní cíl práce byl naplněn, a to prostřednictvím dílčích cílů. Spolupráce kurátorů Magistrátu města Hradec Králové s neziskovými organizacemi Adra, Laxus a Prostor Pro je fungující spoluprací na vysoké úrovni. Žádný z kurátorů nesdělil informace, ze kterých by vyplývalo, že zde je vážná bariéra ve spolupráci. Z výpovědi bylo zřejmé, že kurátoři by uvítali více osobní komunikace a vyjasnění postupů – například v případě anonymních klientů Prostor Pro a potřeby kurátora znát údaje klienta. Výstupy výzkumu vnímám z pohledu kolegyně dotazovaných, jako odpovídající skutečnému stavu spolupráce a domnívám se, že kolegové, kteří mi rozhovor poskytli, byli ve svých odpovědích upřímní.

Bylo by určitě zajímavé na tuto práci navázat a zjistit, jak je vnímána spolupráce a prostor pro její zlepšení z pohledu návazných subjektů, tuto oblast má bakalářské práce nepokrývá. Zklamáním empirické části práce je poměrně malé množství doporučení pro zlepšení spolupráce ze strany kurátorů. Je tu možnost, že se jedná o již zaběhnutý způsob spolupráce, který je pohodlné neměnit.

SEZNAM TABULEK

Tabulka č. 1: Transformační tabulka cílů.....	29
Tabulka č. 2: Informant/ka.....	36

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BECHYŇOVÁ, Věra. *Případové konference: praktický průvodce pro práci s ohroženou rodinou*. 1. vyd. Praha: Portál, 2012, 158 s. ISBN 978-80-262-0181-6.

BECHYŇOVÁ, Věra a Marta KONVIČKOVÁ. *Sanace rodiny*. 1. vyd. Praha: Portál, 2008, 151 s. ISBN 978-80-7367-392-5.

DISMAN, Miroslav. *Jak se vyrábí sociologická znalost: příručka pro uživatele*. 3. vyd. Praha: Karolinum, 2002, 374 s. ISBN 80-246-0139-7.

GAVORA, Peter. *Úvod do pedagogického výzkumu*. Brno: Paido, 2000, 207 s. ISBN 80-85931-79-6.

HAINCL, Martin; HAINCLOVÁ Veronika. *Individuální plánování v sociálních službách ČR*. In: BICKOVÁ, Lucie ed. *Individuální plánování a role klíčového pracovníka v sociálních službách*. 1. vyd. Tábor: Asociace poskytovatelů sociálních služeb České republiky. 2011. s. 272. ISBN 978-80-904668-1-4.]

HANUŠOVÁ, Jaroslava a Kateřina HELLEBRANDOVÁ. *Interdisciplinární spolupráce*. 1. vyd. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2006, 24 s. ISBN 80-86991-79-2.

Informace k vybraným ustanovením zákona č. 359/1999 Sb., o SPOD, ve znění zákona č. 401/2012 Sb. ze dne 21. prosince 2012

Interní dokumenty Odboru sociálních věcí a školství Magistrátu města Hradec Králové – náplň práce kurátora pro děti a mládež

JANEBOVÁ, Radka. *Teorie a metody sociální práce - reflexivní přístup*. 1. vyd. Hradec Králové: Gaudeamus, 2014, 1 CD-ROM (120 s.). ISBN 978-80-7435-374-1.

JORDAN, Sarah a Janice HILLMAN. *Puberták - návod k obsluze: rady pro provoz a tipy k řešení problémů*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 220 s. ISBN 978-80-251-3515-0.

KLÍMA, Petr. *Pedagogika mimo zdi institucí*. In: JEDLIČKA, Richard, ed. *Děti a mládež v obtížných životních situacích*. 1. vyd. Praha: Themis, 2004, s. 355. ISBN 80-7312-038-0.

KOTRČOVÁ, Světluše; BUBENÍK Miroslav. *Oddělení sociálně-právní ochrany dětí jako systemické pracoviště: mediačně-vyjednávací systemická práce s rodinami se závažnými vztahovými konflikty jako nástroj efektivní spolupráce dětského krizového centra ADRA Hradec Králové s oddělením sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu města Hradec Králové*. 1. vyd. Hradec Králové: Statutární město Hradec Králové, 2011, 29 s. ISBN 978-80-904690-8-2.

LABÁTH, Vladimír. *Riziková mládež: možnosti potenciálních změn*. 1. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2001, 157 s. ISBN 80-85850-66-4.

MATOUŠEK, Oldřich a Andrea KROFTOVÁ. *Mládež a delikvence*. 1. vyd. Praha: Portál, 1998, 335 s. ISBN 80-7178-226-2.

MATOUŠEK, Oldřich a kol. *Sociální práce v praxi: specifika různých cílových skupin a práce s nimi*. 1. vyd. Praha: Portál, 2005, 351 s. ISBN 80-7367-002-x.

MATOUŠEK, Oldřich. *Metody a řízení sociální práce*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, 380 s. ISBN 978-80-7367-502-8.

MATOUŠEK, Oldřich. *Slovník sociální práce*. 2. vyd. Praha: Portál, 2008, 271 s. ISBN 978-80-7367-368-0.

ONDRUŠKOVÁ, Elena. Spolupráca aktérov ochrany a pomoci deťom rozvodu. In: JANEBOVÁ, Radka, ed. *Spolupráce v sociální práci: Sborník z konference IX. Hradecké dny sociální práce 21. září a 22. září 2012*. Hradec Králové: Gaudeamus, 2013. 533 s. ISBN 978-80-7435-259-1.

ŠEDIVÁ, Marie. *Metodický rámec interdisciplinární spolupráce na místní úrovni při řešení případů domácího násilí*. V Praze: Bílý kruh bezpečí, 2007, 54 s. ISBN 978-80-239-9449-0.

Použité legislativní prameny:

Česko. Zákon č. 1 ze dne 16. prosince 1992, ústava České republiky. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 1993, [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-1>

Česko. Zákon č. 2 ze dne 16. prosince 1992, listina základních práv a svobod. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 1993, [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1993-2>

Česko. Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012, občanský zákoník. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 2012, [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2012-89>

Česko. Právní předpis č. 104 ze dne 8. dubna 1991, Úmluva o právech dítěte. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 1991, [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1991-104>

Česko. Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006, o sociálních službách. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 2006, [cit. 16.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2006-108>

Česko. Zákon č. 359 ze dne 9. prosince 1999, o sociálně-právní ochraně dětí. *Sbírka zákonů ČR* [online]. 1999, [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1999-359>

Česko. Zákon č. 109 ze dne 25. června 2003, o výkonu ústavní a ochranné výchovy ve školských zařízeních. *Sbírka zákonů ČR*. [online]. 2003. [cit. 25.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-109>

Česko. Zákon č. 218 ze dne 25. června 2003, o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže. *Sbírka zákonů ČR*. [online]. 2003, [cit. 16.9.2014]. ISSN neuvedeno. Dostupné z: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2003-218>

Další elektronické zdroje:

autor neúveden. Adra. *Adventist development and relief agency*. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15].
Dostupné z: <http://www.adra.cz/pomoc-v-cr/poradna-hradec-kralove> autor neúveden.

autor neúveden. Laxus. *Laxus*. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z:
<http://www.laxus.cz/index.php?page=telefonicka-a-internetova-poradna>

autor neúveden. *Prostor Pro*. Prostor Pro. [online]. 2014 [cit. 2014-09-15]. Dostupné z:
<http://www.prostorpro.cz/o-nas.html>

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA A: Formulář – Vyhodnocení situace dítěte a individuální plán ochrany dítěte

PŘÍLOHA A: Formulář vyhodnocení situace dítěte a individuální plán ochrany dítěte

Jedná se o formulář používaný pracovníky sociálně-právní ochrany dětí Magistrátu Města Hradec Králové, formulář je vyplněn podle skutečného případu - jména, osobní data a místa jsou smazána nebo změněna, tak aby byla zachována ochrana osobních údajů

ZÁZNAM O VYHODNOCENÍ SITUACE DÍTĚTE a jeho rodiny

Identifikační údaje a podrobnosti k dítěti

Identifikační číslo případu:	Datum přijetí do péče:
	Datum zpracování:
Příjmení, jméno: Oldřich	
Datum narození: 1996	Místo narození:
Rodné číslo:	Pohlaví: muž
St. příslušnost/národnost: ČR	
<i>Případně status pobytu</i>	
Adresa trv. pobytu:	
Adresa faktického pobytu:	
Telefon:	E-mail:

Mateřský jazyk dítěte: český

Mateřský jazyk rodičů: český

Podrobnosti o rodičích

MATKA - příjmení (rodné), jméno: Lucie

Datum narození: 1977

Rodné číslo:

Jiné důležité informace ohledně matky: **matka dítěte před několika lety zemřela**

OTEC - příjmení, jméno: Lukáš

Datum narození: 1948

Rodné číslo:

Adresa:

Kontaktní telefon:

E-mail:

Zaměstnání: starobní důchod, OSVČ s nepravidelným příjmem

Jiné důležité informace ohledně otce: otec se synem nebyl v kontaktu do roku 2011

Rodičovská zodpovědnost:

bez omezení - otec

pozastavena

omezena	
zbavení	
Sourozenci	
Jména sourozenců a data narození	Počet sourozenců: 0
Podrobnosti o jiných fyzických osobách zodpovědných za výchovu, důležité osoby v okolí dítěte	
Příjmení, jméno: Anna	
Datum narození: 1940	Rodné číslo:
Vztah k dítěti: babička – matka matky nezletilého Oldřicha	
Adresa:	
Telefon:	E-mail:
Jiné důležité informace:	

Instituce a další odborníci pracující s dítětem	
Praktický lékař:	Kontakt:
Odborný lékař:	Kontakt:
Odborný lékař:	Kontakt:

Instituce: ADRA HK	Kontakt: 495 262 214
Instituce:	Kontakt:
Instituce:	Kontakt:
Jiné důležité informace:	

Jméno, příjmení, funkce: **kurátor pro mládež**

Podpis:

PODROBNÉ VYHODNOCENÍ

situace dítěte a jeho rodiny

Identifikační číslo případu:	Datum zpracování:
Příjmení a jméno dítěte: Oldřich, 16 let	

Důvod vyhodnocování a zpracování IPOD
Výchovné problémy nezl. ve škole i doma, neuspokojivé rodinné prostředí, opakované závadové jednání.
Nad nezl. Oldřichem byl rozsudkem OS HK ze dne stanoven soudní dohled pro provinění sprejství.

Hodnocení vývojových potřeb dítěte
Zdraví
Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička. Použité metody: rozhovor, zpráva, pozorování
Fyzicky zdrav (mimo aktuálních nemocí), vývoj odpovídá věku.
Potřeby dítěte: dobré zdraví a psychická vyrovnanost
Učení se/vzdělávání
Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička. Použité metody, nástroje: <i>pozorování, rozhovor</i>

V letošním roce Oldřich ukončí povinnou školní docházku na ZŠ v HK. Vzhledem k předchozí špatné docházce do školy a častému stěhování se svojí matkou, nemá vztah ke vzdělávání. Jeho prospěch a docházka do školy jsou akceptovatelné pouze díky vstřícnosti školy.

Po ukončení ZŠ by chtěl nezl. nastoupit na odborné učiliště.

Zájmy – fotbal, sport, kamarádi, počítačové hry.

Potřeby dítěte: spolupráce s rodinou a motivace a zájem ke studiu, úspěšné ukončení ZŠ

Emoční vývoj, chování, rodinné a sociální vztahy

Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička - *pozorování, rozhovor*

Emoční vývoj byl u nezl. značně ovlivněn vztahy rodičů, resp. jejich rozchodem. Nezletilý prakticky od mala vyrůstal pouze s matkou a prarodiči, resp. zejména babičkou ze strany matky. Otec s matkou se dohodli, že matka po otci nebude chtít alimenty, otec si nebude na syna dělat „nárok“.

Matka se často stěhovala, měnila partnery a práci, nezl. tak střídal školy a bydliště. Domovem je pro něj byt babičky na adrese jeho současného bydliště.

Po smrti matky bydlí nezl. u babičky, která se o něj snaží starat. Otec nezl. se nabídl s pomocí, ale nebyl ze strany babičky i nezl. nikdy přijat.

Nezletilý neměl ideální podmínky pro svůj vývoj a vztahy. Rodina otce je prakticky ignorována, z minulosti zde nejsou dobré vztahy s rodinou zemřelé matky Oldřicha.

Potřeby dítěte: objektivní vnímání a hodnocení reality, kvalitní a zdravé citové vazby a vztahy v rodině, vzájemný respekt, sounáležitost s rodinou

Identita dítěte a sociální prezentace

Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička. Použité metody, nástroje: *pozorování, rozhovor*

Sám sebe si uvědomuje dobře, sebedůvěra snižená. Oldřich mívá problémy dávat otevřeně najevo své city, kompenzuje to pak „drsňáckým“ a dospěláckým chováním, stydí se upřímně projevit.

Nezl. má problémy s dospělou autoritou, velmi nerad dospělé respektuje, pravidla a hranice mu občas činí problémy, chováním a jednáním působí jako „dítě z ulice“.

Ve škole je přijímán jen podobnými žáky, stejně tak ve skupině vrstevníků. Oblečení přiměřené věku, bez problémů a v normě.

Potřeby dítěte: dospívání v souladu s věkem, prostředím a potřebami, respekt k pravidlům a autoritám, kritické sebehodnocení, zdravé sebevědomí

Samostatnost a sebeobsluha.

Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička - *pozorování, rozhovor*

Sebeobslužné činnosti u nezl. nejsou vypěstovány. Při vyřizování běžných školních i mimo školních záležitostí je třeba připomenutí a dohled. Svá práva a povinnosti zná, ale odpovědnost k jejich dodržování nemá vypěstovanou.

Potřeby dítěte: samostatné rozhodování a sebeobslužnost, orientace v realitě, odpovědnost

Hodnocení rodičovských kompetencí a rodičovské kapacity

Rodinná historie

Zdroj informací: babička, nezl. - *rozhovor*

Krátce po narození nezl. následoval rozchod rodičů a nezl. vyrůstal s matkou u jejich rodičů, resp. zejména babičkou ze strany matky. Po dohodě matky s otcem se nezl. s otcem nevidal.

Matka se často stěhovala, měnila partnery a práci, nezl. tak střídal školy a bydliště.

Výchova nezl. tak probíhala ve složitých rodinných vztazích - nejednotná výchova a přístup.

Základní péče

Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička - *pozorování, rozhovor*

Pečující osobou je babička - základní péče zajištěna.
Jakou podporu rodiče potřebují: podpůrně motivační
Zajištění bezpečí a ochrany Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička Použité metody, nástroje: <i>pozorování, rozhovor</i>
Adaptace nezl. na podmínky péče u babičky proběhla dobře, Oldřich zde našel své zázemí, má zde svůj pokoj. V případě potřeby babičce pomůže manžel, děda nezletilého. V nutných případech se nabídl i otec nezl., pan Lukáš.
Jakou podporu rodiče potřebují: posílení a podpora výchovných kompetencí otce a babičky
Citová vřelost Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička, nezl. Použité metody, nástroje: <i>pozorování, rozhovor</i>
Matka – citový vztah v pořádku, po smrti matky velká ztráta, zmátek Otec – nezl. otce do smrti matky prakticky neznal. Od svěření nezl. do péče babičky se otec nabídl s pomocí, ale je odmítán, je navíc negován ze strany babičky Anny a jejího manžela. Vztah otce a syna po citové stránce prakticky neexistuje. Prarodiče - vztah v normě
Jakou podporu rodiče potřebují: nastavení a usměrňování komunikace nezl. s otcem, stejně tak i prarodičů, podpora k otevřenosti v citových projevech
Stimulace a podněty Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička. Použité metody, nástroje: <i>pozorování, rozhovor</i>
Komunikace s nezl. není bezproblémová, své chování hodnotí jako problematické, ale vinu za

problémy často přikládá někomu jinému.

Z rozhovoru s babičkou je patrné, že ta chování Oldřicha omlouvá, brání ho, nemá pevně stanovené hranice ve výchově, její výchova je hyperprotektivní.

S otcem se nezl. odmítá pravidelně stýkat, otec se na jeho výchově podílí minimálně, i když se snaží projevat zájem.

Nezl. netráví smysluplně volný čas, jen tak pobíhá venku.

Jakou podporu rodiče potřebují: usměrnění komunikace nezl. s prarodiči

Vedení a hranice

Zdroj informací: Spisová dokumentace, babička. Použité metody, nástroje: *pozorování, rozhovor*

Babička se snaží o vhodné vedení nezl., ale s ohledem na minulost se ne vždy setká s kladnou odezvou. Pravidla a hranice Oldřich zná, ale málo je respektuje a snaží se je posouvat. Babička Anna pak vynakládá značné úsilí o posunutí hranic do původního stavu. Její vedení není vždy v souladu se správným výchovným vedením Oldřicha. Babička není příliš ochotna v případě potřeby konzultovat aktuální situace a stav se školou a OSPOD, dělá to až v případech „nouze“.

Matka v minulosti nechávala nezl. svobodu, volnost, neměla pevně stanovené. K otci nezl. nemá respekt, není pro něj tím, který mu bude něco přikazovat, vychovávat ho.

Jakou podporu rodiče potřebují: respekt k hranicím přiměřeně k vývoji a věku nezletilého, podpora babičky k využití možností odborných konzultací

Stabilita

Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička

Použité metody, nástroje: *pozorování, rozhovor*

Oldřich s matkou žili dlouhou dobu sami společně. Babička si skutečnost, že byl Oldřich nedostatečně výchovně veden, uvědomila až po smrti matky nezletilého. Ona neměla možnost ovlivňovat výchovu nezl. od léta 2008 do jara 2012, kdy matka s Oldřichem bydlela v Olomouci.

V současné době je stabilní pečující osobou babička, styk s ostatními rodinnými příslušníky probíhá zřídka. Nestabilní je vztah nezl. a otce, zejména z důvodu rozepří v minulosti ohledně peněz a dědictví.

Domácnost babičky Anny je stabilní, ale finančně závislá na sirotčím důchodu Oldřich a finanční pomoci ze strany otce nezl.

Jakou podporu rodiče potřebují: neshody babičky a otce neřešit v přítomnosti Oldřicha, podpora vztahu ze strany soc. služeb

Hodnocení širšího rodinného prostředí

Bydlení

Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička, otec

Použité metody, nástroje: *pozorování, rozhovor, záznamy ze šetření*

Paní Anna v současné době žije s nezl. vnukem Oldřichem ve společné domácnosti v bytě na adrese ... Tento byt byl ve vlastnictví matky nezl., po jejím úmrtí byt ze zákona zdědil nezletilý Oldřich. Paní Anna je ve starobním důchodu a její manžel je zvyklý trávit většinu dní v roce na rodinné chalupě. Byt je velikosti 3 + 1, Oldřich má svůj vlastní pokoj.

Babička od vypořádání dědictví nájemné za byt nehradí, toto by měl hradit otec nezl., který však nepravidelně zasílá výživné na nezl. Oldřicha.

Otec nezl. bydlí společně se svojí družkou paní ... na uvedené adrese ... v garsoniéře. Pan Lukáš je ve starobním důchodu a jako OSVČ si příležitostně přivydělává.

Jakou podporu rodina potřebuje:

Zaměstnání

Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, otec, babička

Použité metody, nástroje: <i>pozorování, rozhovor</i>
Babička – starobní důchod Otec - starobní důchod a na živnostenský list si příležitostně přivydělává
Jakou podporu rodina potřebuje: otec – udržitelnost zaměstnání a příjmů
Finanční situace Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička, otec
Babička - příjem ze starobního důchodu nedostačuje, výživné od otce je hrazeno nepravidelně, finančně závislá na sirotčím důchodu Oldřicha a placení výživného ze strany otce. Otec - stabilní příjem, má dluhy z minulosti a na výživném k rukám matky nezl.
Jakou podporu rodina potřebuje: stabilizace příjmů otce, úhrada dluhů na výživném
Širší rodina, přátelé a ostatní lidé v okolí Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička - <i>pozorování, rozhovor, záznamy ze šetření</i>
Otec - rodiče otce nežijí, otec se stýká s nezl. po vzájemné dohodě, zřídka Babička - s nezl. se vidá denně, bydlí spolu, s dědou občas na chalupě
Jakou podporu rodina potřebuje:
Komunitní zdroje Dosažitelné. Babička má možnost využívat odborné služby, ať už zdravotní či sociální.

Specifika vyžadující zvýšenou pozornost:

Zdroj informací: Spisová dokumentace Om, babička

Použité metody, nástroje: *pozorování, rozhovor*

Výchovné prostředí babičky:

- nejsou pevně stanovené hranice ve výchově, nedůslednost
- věk babičky, fyzické a psychické vyčerpání
- často nevhodné a negativní reakce babičky na otce

Domácnost babičky - finančně závislá na sirotčím důchodu Oldřicha a placení výživného ze strany otce Oldřicha.

Přání dítěte, přání rodiče, ochranné a rizikové faktory

Přání dítěte: úspěšně dokončit ZŠ a získat studium na odborném učilišti, mít dobré vztahy s rodinou, mít kamarády a s nimi sportovat a hrát fotbal, být zdravý, nemuset už chodit po úřadech kuli problémům.

Přání rodiče: otec si přeje, aby syn dobře studoval a aby sportoval. Otec by rád nedlužil na výživném.

Babička – aby Oldřich dokončil školu, studoval a nedělal problémy, aby skončily spory s otcem Oldřicha.

Ochranné faktory: bytové zázemí u babičky, Oldřich je schopen vyjadřovat své myšlenky a spolupracovat pod dohledem se soc. službami.

Rizikové faktory: negativní vztahy rodiny babičky a otce, finanční situace rodiny. Nestálost v jednání nezletilého.

Spolupracující partneři v rámci plánu:

Jméno osoby, název organizace	Kontakt
ADRA HK	495 262 214

Jméno, příjmení, funkce pracovníka	Datum	Podpis
– kurátor pro mládež		
Rodiče/jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte	Datum	Podpis

INDIVIDUÁLNÍ PLÁN OCHRANY DÍTĚTE

Cíle (co se má změnit, čeho má být dosaženo)	Plánované kroky a opatření (jak se opatření zrealizuje)	Odpovědné osoby (kdo zodpovídá za realizaci)	Termín (do kdy)
--	---	--	-----------------

1	Samostatnost, správné úsudky a hodnocení, respekt	Komunikace s nezl. a společné hodnocení jeho jednání. Kontrola dodržování pravidel, motivace pomocí pochvaly, potvrzení a vysvětlení.	prarodiče, otec, nezl.	
----------	---	---	------------------------	--

2	kvalitní rodinné vztahy, legitimita domácích pravidel	Otevřené a transparentní řešení problémů s nezletilým, respekt k nastaveným pravidlům a jejich případná korekce s ohledem k vývoji dítěte, vzájemných vztahů a prostředí.	prarodiče, otec, nezl.	
----------	---	---	------------------------	--

3	Zlepšení v oblasti rodičovských kompetencí otce	Otec si domluví ambulantní setkání u Adry, v případě potřeby dojde k zapojení celého rodinného systému, tedy nezl. a babičky Anny.	Otec, ADRA	
----------	---	--	------------	--

Termín stanovený pro přehodnocení		
--	--	--

plánu:		
--------	--	--

Jméno, pozice

– kurátor pro mládež

Podpis:

Rodiče (příp. jiné osoby zodpovědné za výchovu) seznámeni:

Pan Lukáš, otec, seznámen dne

Podpis:

Paní Anna, babička, seznámena dne

Podpis:

Další osoby, které byly s IPOD seznámeny:

Podpis: